

Η ελληνοαμερικανίδα εγγονή του ποιητή Μιχάλη Κατσαρού έγραψε ένα μυθιστόρημα για τον έρωτα και την πολιτική στην Αθήνα της χούντας

Της **Σοφίας Νικολαΐδου**

Η Λαϊκή Δημοκρατία των Ηλιόπουλων

Νάταλι Μπακόπουλος

Η Νάταλι Μπακόπουλος έγραψε διηγήματα που συζητήθηκαν. Στο πρώτο της μυθιστόρημα παρακολουθεί την περιπέτεια μιας ελληνικής οικογένειας μεσοαστών, των Ηλιόπουλων. Η Ιστορία (ναι, αυτή με το γιότα κεφαλαίο) πέφτει πάνω στις ιστορίες των απλών ανθρώπων. Άλλοι ξεπεύονται, άλλοι επιμένουν να ζουν σε μια χώρα που γίνεται όλο και πιο εχθρική, κάποιιοι εξορίζονται.

As πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Η Ελένη είναι γιατρός. Χήρα γυναίκα με τρία παιδιά, που μεγαλώνουν χωρίς αυστηρούς κανόνες ανατροφής σε ένα σπίτι που θυμίζει περισσότερο ξενώνα φοιτητών παρά οικογενειακή εστία. Η Σοφία, η πρωτότοκη, έχει ενταχθεί στη Νεολαία Λαμπράκη. Ο Τάκης, ο αδελφός της, συντηρητικός από κούνια, ετοιμάζεται να σπουδάσει στην Αμερική. Το Πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν τον περιμένει. Η μικρότερη, η Άννα, είναι 16 χρονών, ακόμα μαθήτρια, γεμάτη αίσθημα και κρυμμένη φλόγα. Η μητέρα τους, η Ελένη, χρόνια χήρα, διατηρεί σταθερή σχέση με συνάδελφο γιατρό, τον Δημήτρη, μετριοπαθή δεξιό, που παρατηρεί με σκεπτικισμό την ακαπίστρωτη ελευθερία των παιδιών της αγαπημένης του. Στο οικογενειακό σπίτι κατοικεί και ο Μιχάλης, γνωστός ποιητής

της Αθήνας και αδελφός της Ελένης, ο οποίος ζει την (ανεπάγγελτη) μποέμικη ζωή του, με την οικονομική στήριξη της συζύγου του, Ειρήνης, πανεπιστημιακού. Το ζευγάρι ζει χωριστά, αυτός στην Αθήνα και η σύζυγος στη Θεσσαλονίκη, ώσπου η Ειρήνη επιστρέφει και οι αποφάσεις πρέπει να ληφθούν.

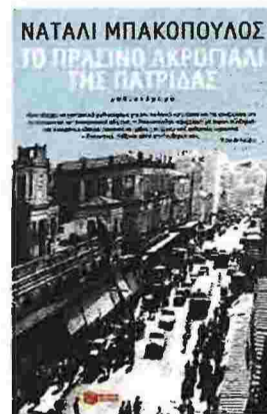
Το βιβλίο χωρίζεται σε πρόλογο και τέσσερα μέρη. Ο πρόλογος αναφέρεται στον Απρίλιο του 1967 και στην προετοιμασία της δικτατορίας. Το πρώτο μέρος εκτυλίσσεται από τον Απρίλιο του 1967 ως τον Νοέμβριο του ίδιου χρόνου, το δεύτερο από τον Νοέμβριο του 1968 ως τον Απρίλιο του 1969, το τρίτο από τον Ιούνιο του 1971 ως τον Ιούνιο του 1972 και το τέταρτο μέρος από τον Απρίλιο του 1973 ως τον Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου.

Η δικτατορία ξεσπά, οι ζωές των ανθρώπων αλλάζουν. Μουδίασμα στην αρχή, ασφαλείς συζητήσεις στα σπίτια για την απαγόρευση της μίνι φούστας. Δεν αργούν όμως τα βασανιστήρια, οι εξορίες, οι ξυλοδαρμοί. Τα μεγάλα γεγονότα, όπως η κηδεία του Γεωργίου Παπανδρέου, η δήλωση του Σεφέρη, η κηδεία του ποιητή, και τελικά η εξέγερση του Πολυτεχνείου, αντικρίζονται με τις ζωές των ανθρώπων. Τις στιγματίζουν. Τις αλλάζουν.

Η Σοφία το σκάει για το Παρίσι. Σπουδάζει

εκεί γαλλική φιλολογία και στη συνέχεια συγκριτική λογοτεχνία. Βιοπορίζεται ως γκαρσόνια σε γνωστό παριζιάνικο καφέ. Γνωρίζει τον Λουκά, τον ερωτεύεται. Ο Τάκης ζει την αμέριμνη ζωή του στην Αμερική, ρίχνει μαύρη πέτρα, ακούει για την Ελλάδα από τις ειδήσεις. Παντρεύεται Ελληνίδα, όμως βρίσκει πάντα δικαιολογία για να μην επιστρέψει ούτε ένα καλοκαίρι στην πατρίδα. Η Άννα ενηλικιώνεται. Φοιτήτρια στο Πολυτεχνείο, λάβρα επαναστάτρια, ζει μια ταραχώδη ερωτική σχέση με τον παντρεμένο Ευάγγελο. Ο Μιχάλης εξακολουθεί να γράφει, παύει όμως να εκδίδει το έργο του. Αρχίζει τις λεπτές επιθέσεις στους βολεμένους αστούς σε δημόσιους χώρους. Εξορίζεται. Η Ελένη γνωρίζει τον Ανδρέα. Βλέπει με τα μάτια της τους τσακισμένους από την ΕΣΑ. Παίρνει την απόφαση και λειτουργεί μυστική κλινική σε ένα ξενοίκιαστο διαμέρισμα που της ανήκει.

Χαλάνδρι και Κηφισιά, Πολυτεχνείο και παριζιάνικο κέντρο. Η Μπακόπουλος φιλτράρει τα ιστορικά γεγονότα μέσα από τις ζωές των ηρώων της. Το Πολυτεχνείο είναι η Άννα που χάνει τον σπλίνα της από το ξύλο. Η εξορία είναι ο Μιχάλης και ο Βαγγέλης στο νησί. Ο Δημήτρης θέλει την πουχία του και προτιμά τους συνταγματάρχες από τους κόκκινους. Εκπροσωπεί

ΝΑΤΑΛΙ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Το πράσινο ακρογιάλι της πατρίδας
 Μτφ. Χίλντα Παπαδημητρίου,
 Εκδ. Πατάκη, 2012

info

Η Νάταλι Μπακόπουλος θα συζητήσει για το μυθιστόρημά της με τον ποιητή Χάρη Βλαβιανό το Σάββατο 26/5 (13.00 - 14.00, αίθουσα Νικηφόρος Βρεττάκος, περίπτερο 13)

τους φιλήσυχους πολίτες που δεν άκουγαν και δεν έβλεπαν τίποτα, όσο η δικτατορία δεν τους ενοχλούσε. Η Σοφία ζει την αντίσταση των Ελλήνων στο Παρίσι. Ο Τάκης σχολιάζει εκ του ασφαλούς από τη μακρινή Αμερική.

Βέβαια η Μπακόπουλος δεν ανοίγει τη βεντάλια της: οι ήρωές της ανήκουν κυρίως στους διανοούμενους αριστερούς αστούς, με ελάχιστες εξαιρέσεις. Παρ' όλα αυτά το βλέμμα της, κάποιες στιγμές τουριστικό και εξωραϊστικό, άλλες στιγμές πιο διεισδυτικό λόγω απόστασης, αποδεικνύεται πολύτιμο. Η Μπακόπουλος επιλέγει ως κεντρικό άξονα της αφήγησής της τον έρωτα. Και σωστά. Μέσα στις έκρυθμες συνθήκες της δικτατορίας, της εξορίας, της αποφασισμένης παρανομίας, ο έρωτας γίνεται καύσιμο. Είναι μια εποχή πολιτικών παθών. Τα ερωτικά πάθη δεν μπορούν να λείπουν.

Σαράντα δύο ετών σήμερα, η Νάταλι Μπακόπουλος σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν και διδάσκει πλέον εκεί, στο Τμήμα Αγγλικής Φιλολογίας. «Γράφω για να ερμηνεύσω τον κόσμο», λέει. «Για να κατασκευάσω χαρακτήρες που λένε και κάνουν πράγματα που δεν θα έλεγα και δεν θα έκανα ποτέ. Για να ζήσω μια ζωή πολύ διαφορετική από τη δική μου».